

[Skip to content](#)

[Skip to search - Accesskey = s](#)

[Frk F](#)

[Kognitiva funktionshinder - vad är det?](#)

Posted in [ADHD](#), [Allmänt](#) by Frk F on April 28th, 2008

Vanliga funktionshinder är kognitiva funktionsnedsättningar. Personen *vill men kan inte* och kan därför uppfattas som slö, lat och ointresserad. Men så är inte fallet - orsaken är att hjärnan inte klarar att samordna alla signaler.

Kognitiva funktionsnedsättningar gör att man kan ha svårt att utföra vardagliga aktiviteter.

Exempel på problem i vardagen

- svårt att komma i håg (minne)
- svårt att ta initiativ till vardagliga aktiviteter (initiativ)
- svårt att passa tider, att påbörja/avsluta i tid (tidsuppfattning)
- svårt med ordning och reda (struktur)
- svårt med avslappning och ro, sömnstörningar (stress)
- svårt att vara delaktig i samhället (isolering)

De kognitiva nedsättningarna kan leda till att det påverkar:

- förmågan att ta hand om sig själv i det dagliga livet
- förmågan att umgås med andra - social kontakt
- förmågan att arbeta eller delta i regelbundna aktiviteter

Detta kan innebära att en person med psykiska funktionshinder kan ha stora svårigheter i vardagen. De kognitiva nedsättningarna kan också göra att det är svårt för personen själv eller för andra i omgivningen att förstå svårigheterna i vardagen. Funktionsnedsättningen kan vara varaktig men kan även förekomma periodvis. Det fungerar ibland och ibland inte.

Om en person med psykiska funktionshinder inte går upp ur sängen på hela dagen, inte lagar mat, sköter sin hygien eller betalar hyran i tid kan det bero på en kognitiv funktionsnedsättning som hindrar personen att utföra dessa till synes mycket enkla vardagsaktiviteter. Funktionshindret är osynligt, vi möter en människa som ser, hör, kan tala och röra sig men saknar förmåga att använda sin syn, hörsel, tal och rörelseförmåga på ett adekvat sätt.

De kognitiva funktionsnedsättningarna kan ta sig uttryck på olika sätt:

- **Initiativ, planera, organisera, skapa struktur, motivera sig själv**
 - **exekutiva funktioner**

Man kan ha funktionshinder när det gäller att ta initiativ, planera, organisera och skapa struktur i vardagen, motivera sig själv. Sådant som vanligtvis kräver ytterst liten tankekraft, ett rutinemässigt mönster kan bli ett stort hinder i vardagen. I mötet med omgivningen kan det tolkas som man inte vill, fast det egentligen handlar om att man inte kan. Om man saknar ett automatiskt agerande kräver varje sak och moment man ska göra massor av mental kraft och kan vara oerhört ansträngande. Förmågan att fokusera och hålla kvar uppmärksamheten är ofta störd, man klarar inte sålla bort överflödiga intryck och enbart koncentrera sig på det viktiga. Det är därför inte så underligt att personer med psykiska funktionshinder saknar energi, blir trötta och drar sig undan.

- **Hålla ihop och foga samman detaljer, tolka känslomässiga och sociala sammanhang** - **central coherence**

Funktionshinder på grund av att det är svårt att hålla ihop och foga samman en mängd detaljer, nedsatt förmåga att tolka känslomässiga och sociala sammanhang. Den inre världen blir viktigare än den yttre. En del reagerar långsamt eller inte alls på det som händer runtomkring dem. Andra är mycket fåordiga. Man kan ha svårt att se om en människa är arg eller om någon vill vara i fred, många bakslag gör att man inte tillslut inte vågar ta kontakter, man drar sig tillbaka och avvaktande inför andra människor.

- **Övergripande begrepp, helhetsperspektiv tänkande**

- abstrakt

Man kan ha svårt att se övergripande begrepp, svårt att se helheten och fastnar lätt i detaljer, tolkar tal uttryck efter dess konkreta innebörd och har svårt att föreställa sig förhållanden som man aldrig har upplevt. Man tvekar när man ska prova något nytt och okänt. Man kan ha svårt att skapa "inre bilder" och en oförmåga att "drömma sig bort" vilket gör det svårt att tänka sig in i hur det skulle kunna vara i ett nytt boende eller ett nytt arbete. Den naturliga reaktionen kan bli att säga nej till allt nytt t ex i en vårdplanering/personlig plan.

- **Kroppsuppfattning och stresstålighet**

Vid kognitiva störningar av kroppsuppfattningen kan man ha stressöverkänslighet, att man har mycket lätt att bli stressad, man kan ständigt gå på högvarv eller att det kan ta lång tid att varva ned till normalläge, vilket förbrukar mycket energi som kan vara en bidragande orsak till att man ofta känner sig trötta och sällan utvilade. Sömnrytmstörningar kan också vara vanliga, den inre klockan som reglerar sömnen har blivit störd och man somnar inte när man vanligtvis ska göra det vilket gör att det kan vara besvärligt att komma upp på morgonen.

- **Minne**

Ofta har personer med kognitiva minnesstörningar svårigheter med närminnet men även att ta fram lagrade minnen, problem att koncentrera uppmärksamheten på väsentliga saker samt nedsatt förmåga att bearbeta information. Detta leder till att man har svårt att lära sig nya saker, det tar tid bland annat på grund av koncentrationsförmågan och svårt att fokusera uppmärksamheten. Man kan även ha svårt att plocka fram och generalisera kunskap man "glömmer att komma ihåg", svårt att använda gamla kunskaper i nya situationer vilket innebär att det är viktigt att träna i sin rätta miljö.

- **Inlevelseförmåga**

- theory of mind

Tankestörningar i inlevelseförmågan innebär att man inte förstår att andra tänker andra saker än man själv och att man inte kan förstå att andra har känslor. Det handlar om en oförmåga att se saker från en annans människas perspektiv vilket gör att för omgivningen ses dessa personer som egocentriska och det är svårt med sociala relationer.

Denna text är hämtad ur boken "Psykiska funktionshinder – stöd och hjälp vid kognitiva funktionsstörningar" av Lennart Lundin och Ove S Ohlsson. Cura, Sverige, 2002.

ISBN: 9789189091313

ISBN-10: 9189091310

Andra bloggar om: [kognitiva funktionshinder](#), [funktionshinder](#), [neuropsykiatriska funktionshinder](#), [npf](#), [adhd](#), [add](#), [aspberger](#), [autism](#), [minne](#), [theory of mind](#), [kroppsuppfattning](#), [stress](#), [Lennart Lundin](#), [abstrakt tänkande](#), [central coherence](#), [exekutiva funktioner](#), [initiativ](#), [planera](#), [organisera](#), [skapa struktur](#), [motivera sig själv](#), [tidsuppfattning](#), [bok](#), [böcker](#), [Ove S Ohlsson](#)

Tagged with: [add](#), [ADHD](#), [Aspberger](#), [autism](#), [kognitiva funktionshinder](#), [npf](#), [psykiska funktionshinder](#)

« [Helgens bestyr](#)

[Dagens citat](#) »

One Response to 'Kognitiva funktionshinder - vad är det?'

Subscribe to comments with [RSS](#) or [TrackBack](#) to 'Kognitiva funktionshinder - vad är det?'

1.  **kerstin blom belfrage** said, on May 19th, 2008 at

Bland annat hur vi blir behandlade av färdtjänsten m m. Vi måste också få ett värdigt live och inte vara djur utan människor, För det vill vi alla vara och ha ett värde.

Hörde på nyheterna imorse om att en tjej hade blivit antastad av en "färdtjänst" chaufför, sådant får inte förekomma! Men det gör det,jag har själv råkat ut för liknande.

Det jag tycker är jobbigt är det görs inga åtgärder,så chaufförer som har utnyttjat kan i princip jobba kvar tills dom pensionerar sig.

För c.a 2 år sedan konfronterades jag med mannen som antastade mig för 15 åren sedan då jag skulle åka färdtjänst hem från en kompis.

Till min stora förvåning är det han som är chauffören!!!!

Jag vägrade att åka och blev helt stel i kroppen, min assistent förstod inte varför jag började gap skrika förrän vi gått en bit

däriifrån och jag berättade vad som hänt.

När min assistent gått och förklarat för chauffören att jag vägrade att åka med honom tyckte han att jag skulle glömma det, "det var så längesen ju".

Landstinget kan inte göra någonting åt det eftersom dom anställer från olika åkerier, alltså om en chaufför får sparken från ett bolag kan han börja på ett annat och fortsätta som färdstjänst chaufför som om inget hänt.

Där ser man att vi inte tas på allvar eller inte är lika viktiga!?

Med Vänliga hälsningar

/Kerstin Blom Belfrage

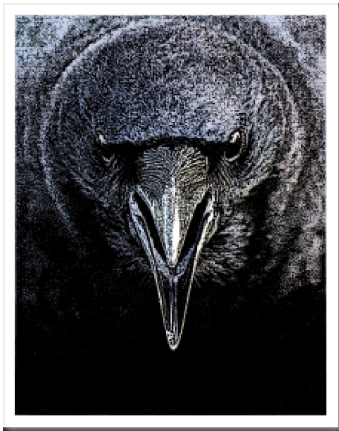
Leave a Reply

Name (required)

Mail (will not be published) (required)

Website

Submit Comment



[Bloggkoll](#)

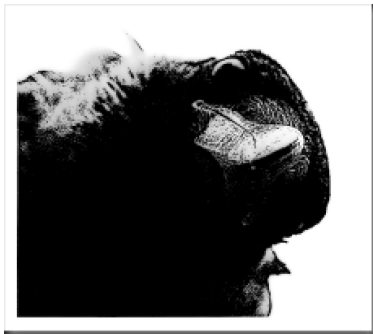
Pages

- [Arkiv](#)
- [Dampntanerna](#)
- [Frk F](#)
- [kLoTtErPIAnK](#)
- [Länkar](#)
- [Tips och råd](#)



Frk F skriver om

- [ADHD](#)
- [Allmänt](#)
- [Att Blogga](#)
- [Bild](#)
- [Citat](#)
- [Djur](#)
- [Familjeliv](#)
- [Media](#)
- [Miljö](#)
- [Prylar](#)



Kloka läsare

- Hello on [Trichotillomani](#)
- [Asse](#) on [Minnesträning - bara robomemo?](#)
- [Mammamumrik](#) on [Minnesträning - bara robomemo?](#)
- [Mammamumrik](#) on [Yusuke Nakamura](#)
- [Mammamumrik](#) on [Thomas och Nancy blir snart föräldrar](#)
- [L.](#) on [Thomas och Nancy blir snart föräldrar](#)
- [Jerry](#) on [Eurovision Song Contest enligt Jerry](#)
- kerstin blom belfrage on [Kognitiva funktionshinder - vad är det?](#)
- [Mammamumrik](#) on [To do - Clubsandwich !](#)
- [laser](#) on [To do - Clubsandwich !](#)
- [majsan67](#) on [To do - Clubsandwich !](#)
- [Jonas](#) on [Depression kan hanteras med eller utan antidepressiva och lyckopiller!](#)
- Ella on [Depression kan hanteras med eller utan antidepressiva och lyckopiller!](#)
- Ella on [Dagens citat](#)
- [Frk F](#) on [Bloody Wednesdays](#)



Alla blogg-
poster om
ADHD/ADD hittar
du här.....krax!

Senast påtänt

- [Minnesträning - bara robomemo?](#)
- [Yusuke Nakamura](#)
- [Thomas och Nancy blir snart föräldrar](#)
- [Eurovision Song Contest enligt Jerry](#)
- [Lite om singel- och aspieskap!](#)
- [To do - Clubsandwich !](#)
- [Depression kan hanteras med eller utan antidepressiva och lyckopiller!](#)
- [Kraxigt värre!](#)
- [Dagens citat](#)
- [Bedrägligt om diagnoser, lyckopiller, antidepressiva och SSRI preparat](#)
- [Personlighetstest](#)
- [Trichotillomani](#)
- [Lunch](#)
- [Liketik](#)
- [Potatisskalare](#)



[Knuffar](#)

- [Majblommor \(Cape Pine Garden Project\)](#)
- [Vilken blomma... \(blog.mysla.se\)](#)
- [Vilken blomma är du? \(Virriga Vovvas Virriga Värld\)](#)
- [Fotografier \(Haväng\)](#)
- [F.d. skitungar slår tillbaka \(trollhare\)](#)

Absolut Läsvärt

- [-Wilmerliv-](#)
- [Aspiemamman](#)
- [Bladder och Blaj](#)

- [Haväng](#)
- [Incalishead](#)
- [Institutet för Vardagsnära Upplevelser](#)
- [Johnny Scharonne](#)
- [KRUTRUT](#)
- [Laser's blogg](#)
- [Långsamma tankar](#)
- [M A J S A N](#)
- [Mammamumrik](#)
- [Ord av Jerry](#)
- [Scientologi - en bra ursäkt!](#)
- [Skrivtips](#)
- [Spegelbild](#)
- [SvartFundering](#)
- [TANT RASCH](#)
- [Trollgummans magiska skogsblogg](#)
- [trollhare](#)
- [Virriga Vovvas Virriga Värld](#)
- [Virrikokko](#)
- [WitchBitch](#)

Föreningar Förbund Forum Företag

- [ADHD-center Finland](#)
- [ADHD-förbundet Finland](#)
- [adhd/damp](#)
- [ADHDforum.se](#)
- [Attention-Forum](#)
- [AUTISM](#)
- [NPF.nu](#)
- [Riksförbundet Attention](#)
- [Sammanhang](#)
- [Sveriges neuropsykologers förening](#)

Hjälp och stöd vid ADHD

- [Cogmed Working Memory Training -](#)
- [Personligt ombud](#)
- [Studera med funktionshinder](#)
- [Trollreda](#)

Landsting och Myndigheter

- [ADHD hos barn och vuxna](#)
- [ADHD/Damp hos flickor](#)
- [Hjälpmedelsinstitutet](#)
- [Pion](#)

Medicin o forskning


- [Barnneuropsykiatri](#)
- [Certec - LTH](#)
- [Medicinering vid ADHD](#)
- [Neuroguide.com](#)
- [Studentlitteratur](#)
- [The Whole Brain Atlas](#)

Operation clambake

- [KMR NEWSDESK OCH ADHD](#)
- [Med eller utan antidepressiva och lyckopiller!](#)
- [Nåt att kriga mot](#)

- [Operation Clambake](#)
- [Svar till de desorienterade](#)
- [SVT desinformerar](#)
- [Tvingades skriva 125 SCIENTOLOGIARTIKLAR på ett år!](#)
- [XENU.NET](#)

Portaler och länksidor

- [Blog Directory](#)
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- 
- [Tjeiblog](#)
- 

   [Bloggkoll](#)

[Blog at WordPress.com](#). Theme: The Journalist by [Lucian Marin](#)

☺